MEGA

SCIENCE & ARTS
42/2026

JUKKA MÄKYNEN:

RANTA-RAKENTAMINEN

ON KÄYTTÄMÄTÖN VETOVOIMATEKIJÄ VAASASSA sid 8-9

Jammertest kokosi yhteen 300 alan ammattilaista 28 eri maasta. / Jammertest samlade 300 yrkesverksamma inom området från 28 länder. Kuva/Bild: Richard Nes, Jammertest

↑ Vasemmalta / Från vänster: Petri Välisuo, Abdullah Al Noman Chowdhury, Jani Boutellier ja/och Mahmoud Elsanhoury. Välisuo ja Boutellier auttoivat Jammertest-matkan järjestelyissä. / Välisuo och Boutellier hjälpte till med arrangemangen inför Jammertestresan.

Paikannuksen häiriönsietoa testaamassa Pohjois-Norjassa

Vaasan yliopiston tutkijat osallistuivat syyskuussa Jammertestiin Pohjois-Norjassa. Andøyassa Bleikin kylässä vuosittain järjestettävä kansainvälinen testi tarjoaa tutkijoille ja insinööreille mahdollisuuden tutkia satelliittipaikannuksen toimintaa tilanteissa, joissa signaaleja häiritään kontrolloidusti eri tekniikoin.

Vaasan yliopistosta mukana olivat projektitutkija **Abdullah Al Noman Chowdhury** ja tutkijatohtori **Mahmoud Elsanhoury**. Osallistuminen oli osa EU Interreg Aurora -ohjelman rahoittamaa TRUST-hanketta, jossa tutkitaan langattomien yhteyksien luotettavuutta ja turvallisuutta.

Testeissä tutkittiin muun muassa satelliittipaikannuksessa käytettävien GNSS-signaalien häirintää (jamming), väärän paikannustiedon välittämistä (spoofing) ja signaalin uudelleenlähettämistä (meaconing). Näin voitiin tutkia, miten erilaiset paikannusjärjestelmät ja laitteet toimivat häiriötilanteissa ja miten niiden toiminta palautuu häiriön jälkeen.

LAITTEET KYYTIIN JA KOHTI ANDØYAA

Myös matka pohjoiseen oli osa kokemusta. Tutkijoiden matka kulki Vaasasta Uumajan ja Kiirunan kautta Pohjois-Norjaan. Tutkimuslaitteisto kulki mukana pakettiautossa, ja testien aikana osa mittauslaitteista ja antenneista oli asennettuna auton katolle. Näin dataa voitiin kerätä myös ajon aikana.

Vaasan yliopiston apulaisprofessori **Jani Boutellier**, joka vetää myös TRUST-hanketta, oli mukana Jammertestiin osallistumisen valmisteluissa sekä kenttätesteissä tarvittavan laitteiston hankinnassa.

– Jammertest on uniikki tapahtuma, josta voi huolellisella valmistautumisella saada tutkimusdataa oman ryhmän ja kansainvälisten kollegoiden tarpeisiin useamman vuoden ajaksi. Pyrkimyksenä datan keräämisessä ja TRUST-projektissa on kehittää mahdollisimman yleiskäyttöisiä ja luotettavia menetelmiä navigointiin tilanteissa, joissa GNSS-vastaanottimet eivät tuota luotettavaa paikannusdataa, kertoo Boutellier.

Kenttätyöhön mahtui myös huumoria. Tutkimusmatkalla vastaan tuli poroja ja hirviä, mutta suurimman hetkellisen häiriön aiheutti lammaslauma, joka pysäytti tutkijoiden autosaattueen kesken testien.

TUTKIMUSTA TODELLISISSA KENTTÄOLOSUHTEISSA

Vaasan yliopiston tutkijat keräsivät dataa muun muassa älypuhelimilla, erillisillä GNSS-vastaanottimilla, kameroilla, inertiaantureilla ja SDR-vastaanottimella. Testien aikana laitteita altistettiin ennalta suunnitelluille ja kontrolloiduille häiriöille, joita tutkijat seurasivat selvittääkseen, miten laitteet reagoivat häiriöihin ja palautuvat niiden jälkeen.

– Tutkimuksessa olemme usein tekemisissä teorioiden, algoritmien ja ohjelmistojen kanssa, mutta kenttätestit osoittavat konkreettisesti, että kaikki voi pettää joskus hyvin pieneltäkin vaikuttavasta syystä. GNSS-tutkimuksen tekeminen kenttäolosuhteissa oli hieno kokemus. Lisäksi Jammertest tarjoaa hyvän mahdollisuuden verkostoitua, sillä GNSS-tutkimus on melko pieni ja erikoistunut ala, toteaa Elsanhoury.

Jammertest 2026 tarjosi osallistujille arvokasta dataa, käytännön kokemusta ja uusia yhteistyökontakteja.

Positioneringssystemens störningstålighet testas i Nordnorge

Forskarna vid Vasa universitet deltog i september i Jammertest i Nordnorge. Det internationella testet, som arrangeras årligen i byn Bleik på Andøya, ger forskare och ingenjörer möjlighet att studera hur satellitbaserad positionering fungerar i situationer där signaler störs på ett kontrollerat sätt med olika tekniker.

Från Vasa universitet deltog projektforskaren **Abdullah Al Noman Chowdhury** och forskardoktorn **Mahmoud Elsanhoury**. Deltagandet var en del av TRUST -projektet, som finansieras genom EU:s Interreg Aurora-program, där man forskar kring tillförlitlighet och säkerhet i trådlösa kommunikationer.

Under testerna undersöktes bland annat störning av GNSS-signaler för satellitbaserad positionering (jamming), överföring av felaktig positionsinformation (spoofing) samt återutsändning av signaler (meaconing). På så sätt kunde forskarna studera hur olika positioneringssystem och utrustningar fungerar under störningsförhållanden och hur deras funktion återhämtar sig efter att störningen upphört.

MED UTRUSTNINGEN I BAGAGET OCH KURS MOT ANDØYA

Resan norrut var också en del av upplevelsen. Forskarna reste från Vasa via Umeå och Kiruna till Nordnorge. Forskningsutrustningen transporterades i en skåpbil, och under testerna var en del av mätutrustningen och antennerna monterade på fordonets tak. På så sätt kunde data samlas in även under körningen.

Jani Boutellier, biträdande professor vid Vasa universitet och projektledare för TRUST-projektet, deltog i förberedelserna inför Jammertest samt i anskaffningen av den utrustning som behövdes för fälttesterna.

– Jammertest är ett unikt evenemang där man, med noggranna förberedelser, kan samla in forskningsdata som räcker för både den egna forskargruppen och internationella kollegor under flera år. Målet med datainsamlingen och TRUST-projektet är att utveckla så allmängiltiga och tillförlitliga metoder som möjligt för navigering i situationer där GNSS-mottagare inte kan leverera tillförlitliga positionsdata, säger Boutellier.

Även fältarbetet bjöd på humor. Under forskningsresan stötte forskarna på både renar och älgar, men den största tillfälliga störningen orsakades av en flock får som stoppade forskarnas bilkaravan mitt under testerna.

FORSKNING I VERKLIGA FÄLTFÖRHÅLLANDEN

Under Jammertest samlade forskarna vid Vasa universitet in data med bland annat smarttelefoner, fristående GNSS-mottagare, kameror, tröghetssensorer och SDR-mottagare. Under testerna utsattes enheterna för förutplanerade och kontrollerade störningar, vars effekter forskarna följde för att undersöka hur enheter reagerar på störningar och återhämtar sig efteråt.

– Som forskare arbetar vi ofta med teorier, algoritmer och programvara, men fälttester visar tydligt att även små detaljer kan orsaka oväntade problem. Att få bedriva GNSS-forskning i verkliga fältförhållanden var en mycket värdefull erfarenhet. Dessutom är Jammertest ett utmärkt tillfälle att knyta kontakter, eftersom GNSS-forskning är ett relativt litet och högspecialiserat område, säger Elsanhoury.

Jammertest 2026 gav deltagarna värdefull data, praktisk erfarenhet och nya samarbetskontakter.

Kvarken Space Center perustettiin KvarkenSpaceEco-projektissa. Se vahvistaa uuden avaruustalouden innovaatioekosysteemiä Merenkurkun alueella.

Merenkurkun avaruuskeskus tarjoaa tuki- ja verkostoitumismahdollisuuksia teollisuudelle, julkiselle sektorille ja tutkimukselle koko Merenkurkun alueella.

Kvarken Space Center grundades i projektet KvarkenSpaceEco. Det stärker New Space -innovationsekosystem i Kvarkenregionen.

Kvarken Space Center erbjuder stöd och nätverksmöjligheter för industrin, den offentliga sektorn och forskningen i hela Kvarkenregionen.

Interreg Aurora
Co-funded by the European Union
TRUST
KVARKEN SPACE CENTER
University of Vaasa
VAASAN YLIOPISTO

SOMMAREN
SOM BLOMMADE

Den vidsträckta blomsterängen i Kaitsor blommade rikligt av många och färggranna örter.

INDIANSOMMAR RÅDER NÄR JAG SKRIVER DEN HÄR TEXTEN. DET ÄR SOLIGT OCH VARMT MED STRÖDDA MOLN VANDRANDE UNDER EN BLÅ HIMMEL. EN SVAG VÄSTLIG VIND FÅR SJÖN ATT KÅRAS I SOLGLITTRANDE SMÅVÅGOR. RÖNNAR STÅR I VACKERT SOLLJUS OCH FLAMMAR I GULT, ORANGE OCH RÖTT. HÖSTEN ÄR PÅ SITT BÄSTA OCH VILAR I SIN EGEN FÄRGFYLLDA TID.

Även i Sundom fanns det en blomsteräng för solrosor mellan vägen och Sundom prästgård.

I ett fack för sig har jag samlat några blomsterminnen från sommaren som varit. En handfull blomsterfoton som jag tagit under återkommande pendlande mellan Haapajärvi inne i landet och västkusten i Österbotten. Blomsterminnen som visar att sommaren blommade både rikligt och vackert där vi låter örterna växa fritt, eller där vi enkom skapar blomsterängar med tanke på sommarens skönhet och det lokala insektlivet.

Sådana blomsterängar är helt avgörande för de pollinerande insekterna som samlar både nektar och pollen som insekterna levar av som vuxna och även matar sina larvermed som humlorna gör. Utan insekter ingen pollinering varken i naturen eller i våra trädgårdar där många av växterna är helt beroende av pollinerande insekter som humlor, solitära bin och flugor av många arter. Tänk bara på våra äppelträd och bärbuskar vars blommor måste pollineras av insekter för att ge oss en skörd av äpplen och bär.

I den mångåriga blomsterängen i Molpe lyste vallmoblommor fram bland alla blåklintar.

Den första bilden visar en torr ängsmark med blommande prästkragar som finns i Nivala en halvtimmes bilfärd från Haapajärvi. Den är enkom skapad av staden för att ge ett korsningsområde av fyra vägar en tilltalande sommarfägring så länge prästkragarna blommar. Prästkragarna har en riklig frösättning som ger nya plantor och en kontinuerlig blomning under kommande somrar. Prästkragarna sköter med andra ord om sitt eget fortbestånd på den torra ängsmarken.

Den andra bilden visar en slåtteräng halvvägs mellan Nivala och Haapajärvi. Ängen var ett blommande blått hav av ängsklockor som erövrat hela slåtterängen. Vilken glädjande blomsterskönhet i det vidsträckta odlingslandskapet som domineras av vallodlingar och spannmålsfält där inga vilda örter längre finns. Vi har utrotat alla örter och vilda gräs från åkrar och vallar och samtidigt utarmat insektlivet.

Här är slåtterängen full med blåklockor och torrängen med alla blommande prästkragar livsviktiga inslag i landskapet, både med tanke på insekterna och den skönhet som blomsterängarna skänker landskapet och människan. Alltför ofta glömmer vi bort skönheten i vårt rationella odlande, och i skötseln av parker, gräsmattor och alléer där allt skall vara kortklippt och slätstruket.

Den tredje bilden visar en odlad blomsteräng i Molpe som blommade både länge och väl och tidvis dominerades av blåklintar i olika färgnyanser, tidvis med ett färgrikt inslag av häftigt röda vallmoblommor.

Ett blått hav av blommande ängsklockor – vilken skönhet under den blommande sommaren!

Det var en fröjd att ta en paus i bilkörandet för att fotografera den mångåriga blomsterängen som är skapad enkom för det lokala insektlivet. Ju längre en sådan blomsteräng får existera desto fler blir insekterna. Det tar ju sin tid innan de pollinerande insekterna blir fler, första året ett mindre antal humlor, blomflugor och fjärilar men redan följande sommar betydligt fler. Det är bra att minnas för den som skapar en blomsteräng på tidigare slåtterängar eller mindre åkerlyckor, eller hemma på egen gård där en del av gräsmattan fått vika undan för en nyetablerad blomsteräng. Vi människor har alltför ofta ett kort och otåligt tidsperspektiv på naturen som behöver sin gilla tid för att återkomma till en långvarigt odlad mark som i detta fall.

Blomsterängen i Molpe var samtidigt en självplocksäng där man får plocka sig en bukett blommor för en liten slant. Markägaren hade satt upp en skylt som vänligen uppmanade plockarna att röra sig försiktigt på ängen och inte trampa ner de blommande växterna. För att en blomsteräng med självplock skall vara till nytta för de pollinerande insekterna ända till slutet av blomningen är det förstås nödvändigt att avsluta självplockningen innan alla blommor är bortplockade. Även med tanke på att den mångåriga blomsterängen skall kunna fröa av sig och ge nya plantor till nästa sommar är det bra att avsluta självplockningen i tid.

Den fjärde bilden är från Sundom där blommande solrosor lyste solgula på en tidigare äng mellan vägen och Sundom prästgård. Även solrosorna är till stor nytta för det lokala insektlivet med humlor, blomflugor och skalbaggar frossande på blommornas rikliga pollen och utbudet av nektar. Det är ju så de blommande örterna lockar till sig insekter för att få pollineringen omskött.

Även solrosängen hade självplock med besökande familjer som kom till ängen för att hämta ett fång solrosor. Här som i Molpe behöver en del solrosor få stå kvar med tanke på insekterna. Humledrottningar och en del fjärilar som övervintrar som vuxna behöver tanka nektar så länge som möjligt under hösten, de sista under höstens indiansommardagar då solvärmen är tillräcklig för att insekterna skall kunna flyga. Blommornas sockerrika nektar används till en del av insekterna för stunden, som föda för dagen och som flygbränsle. Men ännu viktigare är förrådet av fett som insekterna kan lägga upp på hösten tack vare nektarn. Det fettet används inte under vinterdvalan men är nog så viktigt på våren då de övervintrande humlorna och fjärilarna börjar flyga och det är tunnsått med blommande växter – fram tills dess att videt och sälgar börjar blomma.

Då finns det gott om nektar och pollen att hämta för de vårflygande insekterna. För humledrottningarna som skall etablera nya samhällen är det blommande videt och de blommande sälgarna helt avgörande.

Den femte och avslutande blomsterängen fanns i Kaitsor, eller Kajtsor som den humoristiska skylten vid busshållplatsen meddelade. Den ängen blommar fortfarande i skrivande stund om inte nattfrosten varit på besök någon stjärnklar höstnatt. Här var utbudet av blommande örter både mångsidigt och rikt - bland annat hetsigt röda vallmoblommor, milt ljusröda malvor och gulvita tagetes som alla hade lockat fjärilar, humlor, blomflugor och skalbaggar till den vidsträckta blomsterängen. Till trevnaden på platsen bidrog också en stor flock med starar som flög av och an över området i ett par repriser.

Man kan bara hoppas att den spirande blomsterängskulturen växer till sig under kommande år. Blomsterängar är vackra och direkt nödvändiga för det lokala insektlivet. Här kan vi kombinera två goda saker och även låta den sprida sig till våra trädgårdar, och till de kortklippta och sterila gräsmattorna som stjäl tid och energi av oss under sommaren. Många städer har under de senaste åren vackert nog anammat blomsterängskulturen.

Torrängen i Nivala dominerades av blommande prästkragar som hör till sommarens främsta blommor.

Egnahemshusen i Finland har en sammanlagd gårdsareal på 1 500 kvadratkilometer varav det mesta är kortklippta gräsmattor. Det motsvarar den totala arealen hos 33 nationalparker, en svindlande stor areal. Om husägarna skulle skapa blomsterängar på hälften av den sammanlagda gårdsarealen, i stället för heltäckande gräsmattor, skulle den sammanlagda arealen av blomsterängar vara överväldigande i vårt land. Till stor glädje för alla som älskar den blommande sommaren, och till ovärderlig nytta för insekterna och alla insektätande fåglar som gärna häckar i vår närmiljö bara det finns sommarblommor och insekter i omgivningen.

TEXT OCH FOTO: HANS HÄSTBCAKA

NUKKE-TEATTERI

ELÄÄ AJASSA

Nykyajan nukketeatteri yhdistää vuosisataisia perinteitä, käsityötaitoa ja tämän päivän teknologiaa. Vaikka taidemuoto kohtaa uusia haasteita, sen ytimessä ovat edelleen mielikuvitus, tarinat ja kiehtova kyky herättää ”kuollut” eloon.

NUKESTA ELÄVÄKSI HAHMOKSI

Nukketeatterilla on pitkä historia eri-ikäisten viihdyttäjänä, mutta se ei ole jäänyt menneisyyteen. Taidemuoto on muuttunut kulttuurin ja teknologian mukana säilyttäen samalla vahvan yhteyden perinteisiinsä.

Näyttämöllä nukke on enemmän kuin esine. Tekijän käsissä se herää henkiin, saa persoonallisuuden ja muuttuu hahmoksi, joka läsnäolollaan voi naurattaa, koskettaa ja herättää ajatuksia. Nukketeatterin tarinat taipuvat yhtä lailla lapsille kuin aikuisille – joskus kevyesti viihdyttäen, joskus suurempien kysymysten äärelle johdattaen.

MITÄ NUKKETEATTERI VOI TARJOTA NYKYAJALLE?

Nykypäivän arjessa digitaaliset laitteet, pelit, videot ja muut näytöiltä tarjoutuvat sisällöt kilpailevat jatkuvasti huomiostamme. Erityisesti lasten maailmassa ruutujen merkitys on kasvanut, ja samalla perinteisten taidemuotojen on löydettävä oma paikkansa uudenlaisen viihteen keskellä.

Juuri tässä ajassa nukketeatterilla on kuitenkin edelleen tärkeä tehtävä. Elävä esitys tarjoaa jotakin, mitä ruudulta katsottu valmis maailma ei samalla tavalla tavoita: tilaa lapsen omalle mielikuvitukselle, eläytymiselle ja kohtaamiselle. Tarinoiden ja hahmojen kautta voidaan käsitellä luontevasti esimerkiksi ystävyyttä, erilaisuutta, rohkeutta ja toisten huomioon ottamista – antamatta kaikkea valmiiksi.

Perinteen pitäminen elossa ei tarkoita teknologian torjumista tai menneeseen takertumista. Nukketeatterin vahvuus on sen kyvyssä uudistua ajan mukana ja samalla säilyttää ytimensä: käsityötaito, elävä tarinankerronta ja mielikuvituksen herättäminen. Näin perinne voi siirtyä uusille sukupolville ja löytää paikkansa myös nykyajan lasten maailmassa.

PIKKU AASI TUO NUKKETEATTERIN VAASAAN

Perinteen ja nykyajan kohtaaminen näkyy myös IX Pikku Aasi International Puppet Theatre Festivalilla, joka järjestetään Vaasassa 23.–25. lokakuuta 2026 Vaasan kaupunginkirjaston Draamasalissa. Festivaali kokoaa yhteen nukketeatterin tekijöitä ja kutsuu yleisön kokemaan, mitä kaikkea nukkien, valon, äänen ja mielikuvituksen avulla voidaan luoda.

Tapahtuman järjestäjä, Pikku Aasin Nukketeatterin Cosimo Galiano, on innoissaan festivaalista. Hänen mukaansa tapahtuma on suunnattu kaikenikäisille ja tarjoaa perheen pienimmille oivan mahdollisuuden kokea vanha, perinteikäs taidemuoto nykyaikaisella tavalla toteutettuna.

IX PIKKU AASI INTERNATIONAL PUPPET THEATRE FESTIVAL

LIPUT: 8/10 € • NETTICKET.FI

Järjestäjä: Pikku Aasin Nukketeatteri yhteistyössä Vaasan kulttuurikeskuksen kanssa.

SINGER BERNINA EVA brother PFAFF JUKI Husqvarna VIKING
Myynti ja huolto
Försäljning och service
HALONEN
Tammipiha-Ekgården
045 6566 659
www.halonen.com

RANTA-RAKENTAMINEN

ON KÄYTTÄMÄTÖN VETOVOIMATEKIJÄ VAASASSA

Vaasa voisi tulevaisuudessa näyttää tältä, jos uskallamme rohkeasti hyödyntää merellistä sijaintiamme vetovoimatekijänä. (AI-kuva)

Vaasa on upea merenrantakaupunki, jossa meri ja saaristo ovat jatkuvasti läsnä. Itse mökkiläisenä en voi kuin ihailla Vaasan merellisyyttä ja kaunista saaristoa, ja samaa olen usein kuullut myös ulkopaikkakuntalaisilta. Ehkä meidän vaasalaisten pitäisikin välillä katsoa omaa kaupunkiamme vierailijan silmin ja huomata, millainen vahvuus meri meille on.

Vaasan rantaviivaa on saaristo mukaan lukien yli 400 kilometriä ja mantereen puolellakin noin 80 kilometriä. Rannoillamme on hienoja puistoja ja virkistysalueita, ja niitä tarvitaan jatkossakin. Kaikkia rantoja ei kuitenkaan tarvitse jättää rakentamatta. Hyvin suunniteltu rantarakentaminen täydentää kaupunkia ja tekee merellisyydestä entistä näkyvämmän osan Vaasan identiteettiä.

Nyt kun talouden kasvu on saatu käyntiin, on hyvä aika katsoa rohkeasti tulevaisuuteen. Vaikka siilojen alueelle suunniteltu korkea rakentaminen ei edennyt toivotulla tavalla, silti alueen mahdollisuudet eivät ole kadonneet mihinkään. Myös Mansikkasaari ansaitsee vihdoin ja viimein kehittämistä.

Mansikkasaareen suunniteltiin jo 1980-luvulla korkeita, jopa 16-kerroksisia asuintaloja. Ajatus oli jo silloin houkutteleva: koti meren äärellä, parvekkeelta avautuva saaristomaisema, auringonlaskut ja venesatama aivan vieressä. Jos nuo suunnitelmat olisivat toteutuneet, Vaasan kaupunkikuva näyttäisi tänään hyvin erilaiselta.

Myös Vaskiluodossa on valtavasti hyödyntämätöntä potentiaalia. Tyylikkäät korkeat rakennukset muodostaisivat mereltä

saavuttaessa uuden maamerkin. Laiva- ja veneilymatkustajalle syntyisi heti tunne siitä, että nyt saavutaan elävään ja kehittyvään kaupunkiin.

Monet suomalaiset järvikaupungit ovat jo pitkään ymmärtäneet rantojen merkityksen asumiselle ja kaupungin vetovoimalle. Tampereella, Kuopiossa, Jyväskylässä ja Lappeenrannassa veden läheisyys on otettu vahvasti osaksi kaupunkirakentamista.

Mutta, mielestäni Vaasalla on tähän vielä paremmat lähtökohdat: meillä on meri ja ainutlaatuinen saaristo.

Kun uusia investointeja ja työpaikkoja syntyy, tarvitaan myös asuntoja, jotka houkuttelevat alojensa huippuja jäämään Vaasaan. Vaasan vetovoima ei synny pelkästään työpaikasta vaan se syntyy myös siitä, kuinka laadukasta elämä on työpäivän jälkeen.

Merellinen koti, saaristo ikkunan takana ja vene muutaman askeleen päässä ovat asioita, joita harva kaupunki pystyy tarjoamaan.

Kun näemme meren mahdollisuutena niin Vaasa on tulevaisuudessa vielä nykyistäkin vahvemmin Suomen merellisen asumisen kaupunki. Rakentaminen tuo myös työpaikkoja niin vaasalaisille kuin lähikuntalaisillekin.

JUKKA MÄKYNEN
VARAKANSANEDUSTAJA
KUNTAVALTUUTETTU

Bock's
MAKE GOOD!

31.10
KLO 11-15

AUTUMN HAY MARKET

LÖYDÄ PAIKALLISESTI VALMISTETTUJA ELINTARVIKKEITA, HERKKUJA, KÄSITÖITÄ JA MUITA ITSE VALMISTETTUJA TUOTTEITA SYYSMARKKINOILTAMME.

TULE NAUTTIMAAN SYKSYN TUNNELMASTA BOCK'S CORNER BREWERYLLE!

Ohjelmaa lapsille

- Vetokannaksen vapaaehtoinen palokunta mukana klo 11–13 (ellei ajankohtaan satu hälytystehtävää)
- Pikku Aasin Nukketeatterin marionetti-työpaja klo 12-14
- Nippeslandian puuha-, aktiviteetti- ja askartelupisteet tarjoavat lapsille ja nuorille mukavaa tekemistä
- Ohjattu aarteenetsintä
- Keppihevosrata
- Bock's Quiz -suunnistus koko perheelle
- Leikkinurkkaus

Muuta ohjelmaa

- Syysmarkkinoiden perinteinen lounasbuffetti: 18,90 €/hlö, 2–12-vuotiaat -50 %
Pop-in tai ennakkovaraus:
anne.suomalainen@bockscornerbrewery.com
050 3777 000
- Ekokampaaja Erika Mattsson: drop-in hiustenleikkaukset 29 €
- Leo Monnet: poppia ja syksyisiä sävelmiä klo 12 ja 14
- Tom Blom savustaa lohta paikan päällä
- Kråkskogbagaren myy lämpimiä hillopossuja
- Pikku Aasin Nukketeatteri myy hattaraa
- Bock's Kauppa avoinna markkinoiden ajan

Päivitetään myöhemmin mahdollisilla ohjelmalisäyksillä!

HALUATKO MYYJÄKSI?

Tai onko sinulla mielenkiintoinen ohjelmanumero?
Ota yhteyttä: ira.mikkonen@bcv.fi
050 505 3507

Huom! Myyntiin hyväksytään vain itse valmistettuja tuotteita.

MUISTA OTTAA KÄTEISTÄ MUKAAN!

Bock's Corner Brewery,
Gerbyntie 16, 65230 Vaasa
www.bockscornerbrewery.com/event

RUOTSIN VAALIEN JÄLKEEN ON HYVÄ TILAISUUS TEHDÄ UUTTA MYÖS SUOMESSA.

MIKSI HELSINKI

EI KUUNTELE POHJANMAATA?

Suomi ja Ruotsi ovat jo yhdistäneet voimansa puolustuksessa ja turvallisuudessa. Nyt sama kunnianhimo on ulotettava energiaan, logistiikkaan, työmarkkinoihin, koulutukseen, tutkimukseen ja teknologiaan. Siksi Ruotsin seuraavaan hallitusohjelmaan ja Suomessa kevään 2027 eduskuntavaalien jälkeen muodostettavan hallituksen ohjelmaan pitäisi kirjata yhteiset strategiset tavoitteet.

Tämä ei olisi uusi ajatus ylhäältä annettuna. Pohjanmaalla yhteistyö toimii jo käytännössä.

Vaasan, Uumajan ja Merenkurkun alueella pohjoismainen yhteistyö on arkipäivää. Yritykset, kaupungit ja korkeakoulut toimivat yli rajan, koska talous, työ ja osaaminen eivät pysähdy valtakunnanrajalle. Merenkurkun neuvosto on tehnyt vuosien ajan hyvää ja määrätietoista työtä rakentaessaan yhteyksiä, luottamusta ja käytännön yhteistyötä Suomen ja Ruotsin välille.

Pohjanmaalla on ymmärretty myös toinen asia: kansainvälistyminen tapahtuu alueilla.

Ruotsissa alueet ovat aktiivisia viennin ja kansainvälistymisen toimijoita. Suomessa järjestelmä on edelleen liian Helsinki-keskeinen. Team Finland luotiin kokoamaan viennin ja kansainvälistymisen toimijat yhteen, mutta kaupungit, alueet ja niiden keskeiset toimijat jäivät käytännössä sivuun. Ihmettelin tätä ääneen jo ministerinä.

Helsingissä päätetään edelleen liian usein, mille markkinoille panostetaan ja mitä yrityksiä ministerien vienninedistämismatkoille otetaan mukaan. Samat organisaatiot istuvat samoissa kokouksissa keskenään. Se on helppoa ja turvallista eli mukavuusaluetta. Ja pitää muistaa, että ensin pitää olla kysyntä ja ymmärtää missä se on. Sitten voi tehdä tarjontaa.

Suomen vienti ei kuitenkaan synny Helsingissä. Se syntyy yrityksissä Vaasassa, Pietarsaaressa, Kokkolassa, Oulussa, Tampereella, Turussa, Lahdessa ja ympäri Suomea. Vaasan energiaklusteri tuntee asiakkaansa, markkinansa ja kilpailijansa. Alueiden osaaminen pitää nostaa Suomen kansainvälistymisen ytimeen.

Samalla Suomen pitää katsoa rohkeasti maailmalle. Euroopan suhteellinen paino maailmantaloudessa on pienentynyt, ja suuri osa tulevien vuosikymmenten väestön, investointien ja kysynnän kasvusta tapahtuu Aasiassa ja Afrikassa. Suomi ei voi kääntää selkäänsä sinne, missä kasvu tapahtuu.

Tähän tarvitsemme myös vahvempaa pohjoismaista yhteistyötä.

Esitin elokuussa Wasa Future Festivalissa New Nordic -ajattelua. Sen voisi nyt viedä puheista politiikkaan. Ruotsin uusi hallitus voi kirjata ohjelmaansa yhteiset strategiset tavoitteet Suomen kanssa, ja Suomi tehdä saman keväällä 2027.

Energiassa maat tarvitsevat yhteisen pitkän aikavälin näkymän tuotantoon, verkkoihin ja teollisuuden tarpeisiin. Logistiikassa Merenkurkun yhteyksiä pitää kehittää osana Suomen ja Ruotsin yhteistä liikenne-, teollisuus- ja huoltovarmuusjärjestelmää. Työmarkkinoilla tavoitteeksi voidaan ottaa maailman toimivin rajat ylittävä työmarkkina. Koulutuksessa, tutkimuksessa, datassa ja tekoälyssä voimme yhdistää voimamme paljon nykyistä paremmin.

Tämä on myös kokonaisturvallisuutta. Turvallisuus rakentuu puolustuksen rinnalla energiasta, ruoasta, logistiikasta, teknologiasta, osaamisesta, yrityksistä ja työpaikoista.

Pohjanmaa näyttää jo tietä. Nyt Helsingin ja Tukholman pitää kuunnella.

Yhteinen ääni on aina vahvempi. Yhteiset strategiset tavoitteet ja vahvempi yhteinen suunta maailmalle. Siinä on New Nordic käytännössä. Eikä yhteistyön tiivistämisellä ole edes hintalappua!

VILLE SKINNARI
KANSANEDUSTAJA (SD.)
KEHITYSYHTEISTYÖ- JA ULKOMAANKAUPPAMINISTERI 2019–2023

SULKAKOSKEN SULKAKYNÄSTÄ

TUULI-VOIMA

MUTTA MIKÄ SE ON

Alangon laulussa kyseltiin ihminen, mutta mikä se on? Tätä voi kysyä myös tuulivoimasta, ihminen siel-läkin on taustalla. Asia herättää tunteita, jopa allekirjoittanutta on väitetty erheellisesti tuulivoiman kannattajaksi ja vääristelty tekstiäni. Absurdia on se ettei taustoja selvitetty. Itse kuulun mielelläni tuuli-voimaton kotiseutu poppooseen, se kertoo jo selkeän kantani! Ihminen on varsin puuhakas, kun talous ajaa, muut arvot jäävät. Harmittavaa on havaita tehdessämme samoja virheitä mitä teimme vesivoiman kanssa. Tuulivoimahankkeita on vireillä tuhansia eripuolilla Suomea, katsomalla hankekarttaa, on vaikea nähdä sinne jäävän ekologisia yhteyksiä jäljelle, mikäli ne toteutuvat. Monet lajit ovat vaarassa! Ekologi-set yhteydet, kulkureitit ovat eläimille elintärkeitä, kaikki tiedämme mitä tapahtui kalojen vaelluskan-noille kiivaan vesivoiman rakentamisessa. On ihmeellistä vedota vihreisiin arvoihin samalla sivuuttaen tärkeät luontonäkökohdat, puhumattakaan muista haitoista ihmsille ja eläimille, meluhaittoineen, mik-romuovineen, ja monine muineen asioineen. Talouden ajaessa asiaa hankitaan kiivaasti datakeskuksia jotka ovat sähkösyöppöjä, hymyillen ajattelen myös päättäjien järjenjuoksua. Esimerkkinä Vaasan val-tuustossa ollessani strategiaan merkattiin hiilineutraalisuus, vastustimme ryhmänä sitä. Neutraalisuus tarkoittaa yleensä energiakulutuksen vähentämistä, nyt samat päättäjät parin vuoden päästä riemuhuu-doin ja kilvan kehumisien jälkeen ovat nuijimassa armotonta datakeskusta Vaasaan, joka taatusti lisää sähkönkulutusta, nostaa hiilijalanjälkeä, ym. Lisääntyvään sähkönsaantitarpeeseen otetaan tuulivoima, se on liiketuoton kannalta, nopeaa ja tehokasta, viisveisataan hiilineutraalisuudesta tahi muistakaan luontoarvoista. Kunnat kaavoittavat mielellään tuulivoimaloita kiinteistöveron toivossa ja firmat kilpai-levat alueista. Eri kunnissa voi olla viereisiä voimalahankkeita hyvin lähellä toisiaan. Näiden yhteisvaiku-tuksia ei arvioi kukaan, se on iso ongelma. Keskisuomalainen uutisoi joulukuussa suunnitelman hank-keista. Esim. Keski-Suomen ja Pohjois-pohjanmaan rajalle saattaa syntyä iso keskittymä, jos kaikki suun-nitelmat toteutuisivat, olisi runsaan 50 Km. säteellä Pihtiputaan keskustasta tuhat tuulivoimalaa. Jokai-nen meistä voi piipahtaa vaikkapa Lestijärvellä, siellä sitä vihreää siirtymää voi ihastella. Samalla voi to-deta sen kuinka sähkönsiirtoon parturoidaan isot metsäalat, ihmettelen miksi sitä ei tuulivoimassa oteta huomioon. Tuhansia hehtaareja parturoidaan näiden vuoksi. Lasketaanko ne hiilinieluksi? Yksi tuulivoi-mala vaatii noin 8 hehtaaria metsäkatoa, sähkönsiirto ja verkko vaatii nykyisellään tuhansia kilometrejä uusia voimalinjoja tullivoimapuistoista, 110-400Kv linja vie metsämaata 3-4 hehtaaria kilometrilta! Verrokkina Olkiluoto 3 tehdasalue vie 10 hehtaaria ja ydinvoima liitetään myös kantaverkkoon jo voi-massa olevaan. Luottamusta voitaisiin rakentaa siten että tuotaisiin reilusti tuulivoiman hyödyt ja haitat esille. Luottamusta ei lisää se, kun Helsingin sanomat paljasti, että ympäristöministeriö jätti julkaisemat-ta lähes valmiin selvityksen, jossa kerrottiin tuulivoimarakentamisen haitoista maakotkille. Tämän pitäi-si Kokkolan päättäjien ottaa esille! Ehdotan myös Tanskanmallia, ostovelvoitejärjestelmää. Tämä laki velvoittaa tuulivoimaa kehittävät tarjoamaan osan hankkeista paikallisten ostettavaksi osakkeina. Toivon ympäristökeskuksen saavan anomaansa rahoituksen, jotta voidaan tutkia mikromuovin irtoamista la-voista. Thl:n tutkija sanoi kesällä maaseudun tulevaisuuden haastattelussa unihäiriöstä tarvittavan lisä-tutkimusta, THL myöntää tuulivoimaloiden äänen häiritsevän unta. Saksalainen ympäristöpsykologi Gundula Hubner vaatii stressioireiden luokittelemisen tuulivoimaloiden terveysvaikutuksiksi.

TERO SULKAKOSKI
PS. KAUSTINEN/VAASA
EDUSKUNTAVAALIEHDOKAS/PIIRIN VPJ

Bock's MAKE GOOD!

VARAUKSET: 0503777000
anne.suomalainen@bockscornerbrewery.com

Panimon perinteinen

JOULUPÖYTÄ

ALKUPALOJA

Leipävalikoima ja merisuolavoita, L
Vihreä salaatti ja talon salaattikastike, M,G
Pähkinöitä, salaattisiemensekoitusta ja kuivattuja hedelmiä, M,G
Talon perunasalaatti, L,G
Yrttiöljyllä marinoitua punajuurta,
aurajuustoa ja paahdettuja pinjansiemeniä, L,G
Glögillä maustettu Jouluinen punakaalisalaatti, M,G
Kananmunanpuolikkaat kaviaarimajoneesilla, M,G
Maustekurkkua, hunajaa, smetanaa ja hakattua sipulia, M,G
Graavilohta ja sinappikastiketta, M,G
Talon katkarapuskagen, L,G
& saaristolaisleipä, L
Ginsilliä, M,G
Marinoitua silakkaa
valkosipuli-jugurttikastikkeessa, L,G
Pikkuperunoita, M,G
Paikallista lämminsavulohta, M,G ja
tyrnikerma, L,G
Napolin salamia ja
Björkensin savupippurirullaa, M,G
Naudan paahtopaistia ja mustaherukkahilloa, M,G
,,Perinteistä Joulukinkkua sekä talon sinappia, L,G

PÄÄRUOKIA

Yön yli haudutettua Björkensin porsaan niskaa
ja konjakkipippurikastiketta, L,G
Lohta smetana-piparjuurikastikkeessa, L,G
Lanttulaatikko, L,G
Porkkanalaatikko, L,G
Talon paahdetut vihannekset, M,G
Bock´s makkaraa, L,G
Kermaperuna, L,G

JÄLKIRUOKIA

Juustolajitelma: Manchego, Aura ja Brie sekä viikunahilloa, L,G
Piparkakkuja, L; Karpalo-karamellikakku, L
Joulurahkaa, L,G ja suklaakonvehteja
Wasa kahvi, tee

PE-LA
49,90€

DIGIALBUM

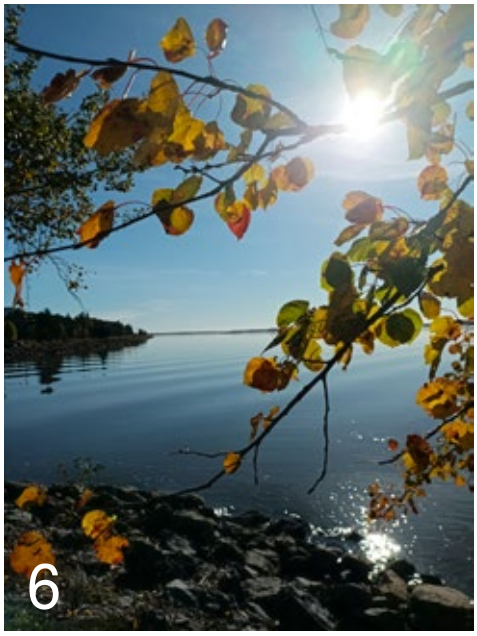

1. Matti Hietala, Vaasa. "Aurinkoisen Kalliojärven vesikuvajainen, Isokyrö."
2. Heikki Hongisto, Vaasa. "Joutsenten muutto käynnissä."
3. Mona Lauren-Tiainen, Gamlakarleby."Harrbåda övergivna ledfyr
4. Marianne Gråbbil-Hakkola.
5. Kristina Saloranta, Oravainen. "Ruska kukkapenkissä 5.10.2026."
6. Kari Kaihovirta. "Upea syksyn tyyni meri, Vaasa 30.9."

Julkaisemme lukijoiden kuvia digialbumissa. Voit osallistua sähköpostitse, lähettämällä kuvasi sekä nimesi osoitteeseen mega@upc.fi
Vi publicerar våra läsares bilder i digialbumet. Du kan delta via e-post. Skicka in bilden till mega@upc.fi med namn och ort.

TOIMITUS / ILMOITUKSET / REDAKTION / ANNONSER:
Dzina Maiseichyk, mega@upc.fi
www.megamedia.fi
AVUSTAJAT/ MEDARBETARE:
Hans Hästbacka

Luo kampanjan– myös mobiilisti. Kampanjlösningar – även mobila.
Mediamyynti/ Mediaförsäljning:
mega@upc.fi
MEDIAKORTTI/ MEDIAKORT:
www.megamedia.fi

PAINO/ TRYCK:
UPC print COMMUNICATION CENTER

KUSTANNUS/ UTGIVARE:
UPC media COMMUNICATION CENTER

OBSERVATEUR

1. Anna-Marja Pensas, Helsingby. "Kaunis, mutta myrkyllinen!"
2. Marianne Gråbbil-Hakkola."Viirupöllö joutui pönttöhuijauksen kohteeksi! / Slagugglan blev utsatt för holkbedrägeri!"
3. Ann-Christin Källros, Pörtom. "Höstens bukett."
4. Matti Hietala, Vaasa. "Graffiti ja RUSKA Pränttöllä."
5. Pavel Bashkov. "Menneen kesän värejä. Vahakyrö."

Ota kuva ja kommentoi lyhyesti – max noin 100 merkkiä – tapahtumaa, treffiä, luontokokemusta, rakennelmaa, ilmiötä, rakennusta, esinettä, tosiasiaa, - jotain jolla kuva voi saada osallisuutta aikaan. ”Bloggaa” ja kehitä Pohjanmaata!

Lähetä kuva ja teksti sähköpostitse osoitteeseen mega@upc.fi, merkitse aiheeksi ”Observateur”. Jokaista julkaistua kuvaa kohden, kerääntyy 1 piste joka vastaa 1 euroa.

Kun on kerännyt 10 pistettä, saa 10 euron arvoisen lahjakortin Bocks’in kyläkauppaan.

BRAINGRIDS

JAPANSKT BILDKRYSS / JAPANILAINEN RISTIKKO

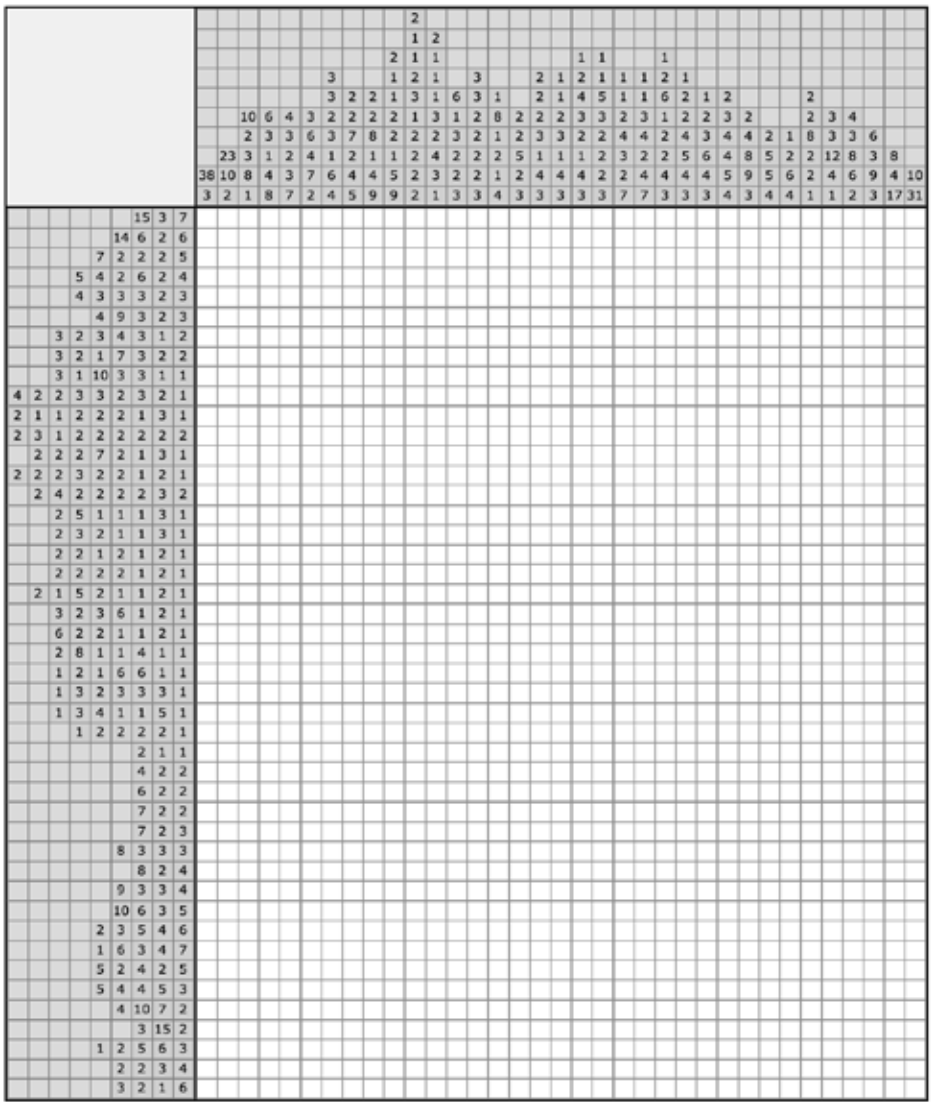

v 38

SUDOKU

#1

				2	4	7		
	1		9	6	7	8		5
			3		8			1
	4		7	1				
9		1	4	8	5	6	7	3
5	7		6	3		1	9	
		2	8		6	5		
	9		5				8	2
			2	4	3		1	

#2

		7	8	2		6	3	5
							1	
3	8	5	7	1				2
6	9				1	7		3
	3	4	5	9	8			
2	5		3	6	7		4	
8					5		7	4
5	2		6			3	8	
		3		8	2			

#3

				2	4	7		
	1		9	6	7	8		5
			3		8			1
	4		7	1				
9		1	4	8	5	6	7	3
5	7		6	3		1	9	
		2	8		6	5		
	9		5				8	2
			2	4	3		1	

#1

3	8	5	1	2	4	7	6	9
2	1	4	9	6	7	8	3	5
7	6	9	3	5	8	4	2	1
6	4	3	7	1	9	2	5	8
9	2	1	4	8	5	6	7	3
5	7	8	6	3	2	1	9	4
1	3	2	8	9	6	5	4	7
4	9	6	5	7	1	3	8	2
8	5	7	2	4	3	9	1	6

#2

1	4	7	8	2	9	6	3	5
9	6	2	4	5	3	8	1	7
3	8	5	7	1	6	4	9	2
6	9	8	2	4	1	7	5	3
7	3	4	5	9	8	1	2	6
2	5	1	3	6	7	9	4	8
8	1	6	9	3	5	2	7	4
5	2	9	6	7	4	3	8	1
4	7	3	1	8	2	5	6	9

#3

2	3	4	6	5	7	9	8	1
8	5	1	9	2	3	4	7	6
9	7	6	4	1	8	2	5	3
1	2	8	3	6	5	7	9	4
4	9	7	2	8	1	3	6	5
3	6	5	7	4	9	8	1	2
5	1	9	8	3	2	6	4	7
7	4	3	1	9	6	5	2	8
6	8	2	5	7	4	1	3	9

ZITZ

BAZI & MAZI

Bock's Oktoberfest

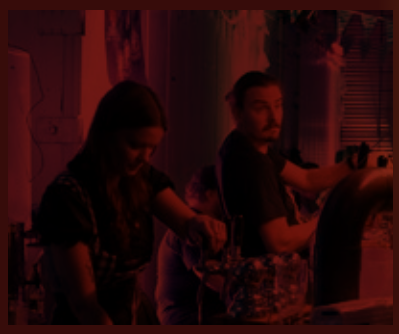

THANK YOU
and CHEERS!